

În „Norma”, un nou star, soprana Veronica Anușca

(Costin Popa – 28 octombrie 2021)

Gilda, Oscar, Musetta, Lucia sunt câteva roluri în care am văzut-o pe tânăra Veronica Anușca pe scena Operei bucureștene în ultimii opt ani. A demonstrat frumoase perspective artistice. Acum a debutat în rolul titular din opusul lui Vincenzo Bellini, la avanpremieră recentei noi producții a teatrului din Splai. Un risc, o aventură temerară, știute fiind lungimea și dificultatea partiturii, țesătura vocală incomodă, încadrarea stilistică situată în teritoriul coloraturii dramatice aferentă belcanto-ului romantic. Și Veronica Anușca a izbândit, grație unei pregătiri exemplare, susținută de prospețimea glasului, prin simțul plin de acuratețe al detaliului în construcția vocală și dramaturgică. A urmat infinitul desen melodic bellinian modelând și mlădiind frazele într-un *canto spianato di grazia*, integrând pianissime acute și filaje aerate. Celebra „Casta Diva” s-a derulat cursiv, cu respirație fără reproș. Agilitățile, se știa, sunt specialitatea casei. Atacurile de forță și-au găsit locul (teribilul „Scorreran torrenti” din actul al II-lea este numai un exemplu), în timp ce confesiunile dureroase (iată, „In mia man alfin tu sei...” sau „Qual cor tradisti, qual cor perdesti” din scena finală) au impresionat. Sigur că se așteaptă consolidări, reglaje ale dozajelor, ce vor veni odată cu creșterea experienței în rol, a se citi, odată cu programări mai dese. În orice caz, debutul ca Norma al Veronicăi Anușca este un câștig personal și al Operei Naționale București. Privesc cu încredere.

La avanpremieră, alături de soprană, au mai debutat basul Iustinian Zetea (Oroveso cu bună sonoritate și accentuare a frazelor, o plăcută surpriză) iar ca personaje cu mai reduse intervenții, tenorul Andrei Lazăr (Flavio) și mezzosoprană Sorana Negrea (Clotilde). Adalgisa și Pollione au fost experimentații Oana Andra, mezzosoprană și Călin Brătescu, tenor invitat.

În ziua imediat următoare a urmat premiera și, după aproape 48 de ore de odihnă, încă un spectacol al aceleiași noi echipe. Pentru atractivitate și dorind să confirme încă de la deschiderea Stagiunii Centenare unul dintre principiile de bază ale construcției sezonale, acela de a invita mari cântăreți români care activează în străinătate, această – s-o numim matematic – a doua distribuție le-a avut drept capete de afiș pe Elena Moșuc și Ruxandra Donose (Norma și Adalgisa), belcantiste renumite, cu afirmări internaționale în teatre de mare prestigiu. Au fost evoluții în care specificități de stil au ieșit în evidență, armonii de culori s-au îngemănat în duetele celor două eroine. Elena Moșuc este acum într-un moment al prodigioasei cariere în care vibrația de sunet emoționează, strălucirea se menține, în timp ce Ruxandra Donose își conduce în același chip minunat glasul de nobilă timbralitate. Le-au fost alături tenorul Daniel Magdal (Pollione cu un fabulos și sigur Do natural acut în cavatina de intrare), basul Marius Boloș (Oroveso), precum și mezzosoprană Sidonia Nica (Clotilde) sau Andrei Lazăr, din nou, Flavio.



Veronica Anușca



Ruxandra Donose
și Elena Moșuc



Oana Andra



Iustinian Zetea



Călin Brătescu



Andrei Lazăr, Marius Boloș,
Daniel Magdal, Alice Barb,
Elena Moșuc, Ethan Schmeisser

„Norma” nu este o lucrare ușor de cântat, de aceea în mod frecvent note înalte se eludează de tenori sau se ocolesc de mezzosopranе prin alternative comode, se transpun inferior duete, dar se și adaugă variații sopranele care cresc spectaculozitatea. În cele trei spectacole, am avut parte de toate acestea.

Muzical, producția a fost bine împlinită de dirijorul Ethan Schmeisser, directorul artistic al teatrului, cu tempouri corecte și urmărire precisă a platoului, a fosei. Spectacolele au avut fluentă. Cel puțin la avanpremieră, orchestra a cântat omogen și îngrijit, în cea de-a doua seară alămurile n-au ratat... rateuri în actul secund, ameliorări venind în ultima seară. O bilă albă se cuvine a fi adresată partidei corzilor grave, cel puțin în Introducerea la actul al doilea. După avanpremieră,

dinamica baghetei a sporit – mai mult sau mai puțin potrivit – dezechilibrând raporturile cu soliștii în anumite secvențe.

Corul dirijat de Adrian Ionescu și-a îndeplinit misiunea.

Producția...

... semnată ca autor cvasi-total (regie artistică, concept scenografic și mișcare scenică) de Alice Barb a avut o echipă numeroasă compusă și din Adrian Damian (scenograf decoruri), Maria Miu (scenograf costume), Dilmana Yordanova, Eftimie Gheorghe Ovidiu (importantele proiecții video), Monica Petrică, creatoarea coregrafiei. A rezultat un spectacol vivace, cu alură de superproducție, care a dorit să contrazică prin mișcare, culoare și energie concepția oratoricală a opusului.

Câteva chei au deschis asemenea porți și mă gândesc la utilizarea turnantei scenei (altarul druizilor și iatacul Normei), la diversitatea personajelor colective (sacerdoți, înțelepți, soldați, vestale, nimfe, spiriduși – pitici care se comportau ca un fel de... șefi ce organizau deplasările pe platou) dar, mai ales, la proiecțiile video de pe fundal, diverse, luminate ca într-un cosmos feeric. Înconjurată de stelele unei galaxii imginare, Luna, căreia i se ridică rugi fierbinți, divă castă și purificatoare, ce-și aruncă superbe raze argintii pe veșmântul Normei, apariție astrală în chipuri diverse prin coloristică de la negru la sângeriu, încercănată sau clară, încearcă să însoțească stări și spirite, cu oarece logică. Punctul culminant a fost finalul tragic al operei, în care vârtejurile roșietice ale unui univers infinit s-au amestecat cu flăcările rugului și au învăluit totul, au răscolit totul într-un dramatism furtunos.

Deși plină de efecte tehnice speciale, montarea bucureșteană este clasică, acțiunea își urmează cursul firesc, costumele sunt de epocă. (N-am înțeles de ce Oroveso purta robă albă de șeic, după cum prezența mai mult sau mai puțin binevenită a unor balerine a avut un rol doar parțial definit.) Ritualuri sacre însoțesc trama, atâta că obiectele de cult nu au avut dimensiunea fizică necesară explicării către public a... procedurilor. O atmosferă de toamnă târzie (mantinela fosei este învelită în frumoase frunze galbene și ruginii) a fost subliniată de pădurea descărnată prin care păsări negre, rău prevestitoare, își zbăteau aripile. Frumos stilizate, ramurile de vâsc au adus aura naturii în spațiul stelar. Prefața se făcuse printr-o cortină metalică, anunțătoare a spiritului războinic nelipsit în operă.

Asigurarea unor distribuții echilibrate, valoroase trebuie să fie în atenția tânărului management al Operei Naționale București, în așa fel încât, dispunând de o spectaculoasă montare scenică, producția cu „Norma” să devină o piesă solidă și longevivă de repertoriu.

Din bogatul caiet-program (66 de pagini) transcriu începutul ultimului paragraf al primului articol: „Acum v-a trebui să închei...” Mă întreb. Ce mare stăpân al limbii române a făcut corectura?